

2024-Vergi

Konu: 571 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diđer Őekil ve usul hųkųmlerine uyulmaması,

Kayıt dıŐı faaliyetlere yųnelik vergi ziyai cezasının artırımlı uygulanması,

Dijital ortamdaki reklam, ilan, satıŐ ve kiralama bilgilerine iliŐkin bildirimlerin yapılmaması, eksik veya yanıltıcı yapılması durumunda ųzel usulsųzlųk cezası uygulaması;

Ųkųn Yeminli Mali MųŐavirlik

571 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Özet: Yayımlanan 571 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile;

- Mükelleflerin vergi kanunlarına uyumlarının artırılması, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi ve vergi adaletinin güçlendirilmesi amacıyla 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile bazı vergi kanunlarında birtakım düzenlemeler,
- VUK 344'üncü, 353'üncü ve mükerrer 355 inci maddelerinde değişiklikler yapılmış olup, 213 sayılı Kanununun vergi cezalarına ilişkin hükümlerinde yapılan bu değişikliklerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar

İlgili tebliğin konusun teşkil etmektedir.

Yasal Dayanak:

VUK Madde 149:

"Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar."

VUK Mük. Madde 257:

1. Mükellef ve meslek grupları itibariyle muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya,

2. Mükelleflere (7524 SK 02.08.2024) ve mükellef olmayanlara, muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirmeye ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye,

7. Elektronik ticarete (7524 SK 02.08.2024) ve internet dâhil olmak üzere her türlü dijital ortamın alım, satım, kiralama, ilan ve reklam gibi iktisadi ve ticari amaçlarla kullanıldığı hallerde vergi güvenliğini sağlamak amacıyla elektronik ortamda (7524 SK 02.08.2024) iktisadi ve ticari faaliyette bulunan gerçek ya da tüzel kişi hizmet (7524 SK 02.08.2024) elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına (7524 SK 02.08.2024) ortam sağlayan gerçek ve tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcılara (7524 SK 02.08.2024) elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, erişim sağlayıcılara, içerik sağlayıcılara, yer sağlayıcılara ve sosyal ağ sağlayıcılara iktisadi ve ticari faaliyetlerine ilişkin bildirim verme yükümlülüğü getirmeye, bildirim içeriği, format, standart, verilme süresi ve yöntemini belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bildirim verme yükümlülüğünü iş hacmi, sektör, mükellef grupları, alış-satış tutarı, (7524 SK 02.08.2024), alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmet türleri itibarıyla belirlemeye, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına ilişkin bildirim konu (7524 SK 02.08.2024) bilgiler ile içerik sağlayıcılar tarafından üretilen ya da sağlanan bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, erişim sağlayıcılar, yer sağlayıcılar ve/veya sosyal ağ sağlayıcılar tarafından alınması zorunluluğunu getirmeye, bu bent kapsamındaki bilgi ve bildirimlerin elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi yükümlülüğü getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye,

VUK Madde 341- Vergi Ziyatı ;

VUK Madde 344:

“341 inci maddede yazılı hallerde vergi ziyana sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyayı cezası kesilir.

Vergi ziyana 359 uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi halinde bu ceza üç kat, bu fiillere iştirak edenlere ise bir kat olarak uygulanır.

Vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra verilenler hariç olmak üzere, kanuni süresi geçtikten sonra verilen vergi beyannameleri için bu madde uyarınca kesilecek ceza yüzde elli oranında uygulanır.

(7524 SK 02.08.2024) Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin titlâı dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyana sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyayı cezası yüzde elli artırılarak uygulanır. Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlarda nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilir.

VUK Madde 353:**Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması;****VUK 353. Madde Kapsamında;**

1.Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanununun 227, 231 ve 234 (sırasıyla defter tutma yükümlülüğü bulunmayanların giderlerin tevsiki, MB ‘nın zorunlu kullanılması mecburiyeti olan belgelerin zorunlu bilgilerin bulunmaması akabinde hiç düzenlenmemiş sayılması, fatura düzeni, içeriği, düzenlenme zamanı vb. sebeplerden dolayı düzenlenmemiş sayılması, ilgili kanun kapsamında alınan hizmete veya mala dair gider pusulasının mevcut olmaması) üncü maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde;

Bu belgeleri **“düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine”, her bir belge için bir takvim yılı içinde ilk tespit 10.000 Türk lirasından,** sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere **bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10’u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.**

Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. (**yani aynı kapsamda belgenin nev’i önem arz etmektedir.**)

2 Sayılı Cetvel		
Durum	Mad. 353 Birinci Fıkra (1). Bendi Kapsamında	Mad. 353 Birinci Fıkra (2). Bendi Kapsamında
2.Tespit	20.000,00	20.000,00
3.Tespit	30.000,00	30.000,00
4.Tespit	40.000,00	40.000,00
5.Tespit	50.000,00	50.000,00
6. ve Sonraki Tespitler	100.000,00	100.000,00

Özellikle belge düzenlenmemesi durumunda idarenin bilgisine girmeden ya da tespiti öncesi belgeyi almakla mükellef olanlar tarafından düzenlenmesini gerektiren günü takip eden beş iş günü içinde bildirim durumunda **“alıcı” adına ÖUCZ düzenlenmez.** Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden **beş iş günü** içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası **üç kat** olarak uygulanır.

Ek olarak; bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası **iki kat** olarak uygulanır. Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından **beş iş günü** içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar **altı kat** olarak uygulanır.

Dolayısı ile idare ticari hayatın içinde kendi kendine işleyen bir emniyet sistemini tesis etmeyi hedeflemektedir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı **10 milyon Türk lirasını geçemez.**

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, **perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla (ÖKC) verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi** ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun **227** nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde;

- Her bir belge için bir takvim yılında ilk tespit **10.000 Türk lirası**, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlarda özel usulsüzlük cezası kesilir. Tek tespitte aynı neviden birden fazla belgenin düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda her bir belge için ayrı ayrı ceza kesilir ancak bu tespit, bu bent uyarınca kesilecek ceza uygulamasında, Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tespit sayısının belirlenmesinde bir adet tespit olarak değerlendirilir. (**yani aynı kapsamda belgenin nev'i önem arz etmektedir.**)

Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden **beş iş günü** içerisinde idareye bildirilmesi durumunda, **belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezası üç kat olarak uygulanır.**

Bu bent kapsamındaki belgeler yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan **özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır.**

Bu bent kapsamındaki belgelerin yerine bu Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belge muhteviyatı işlemin muhatapları tarafından **beş iş günü** içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, **söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezalar altı kat olarak uygulanır.**

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için **1 milyon Türk lirasını**, bir takvim yılı içinde ise **10 milyon Türk lirasını** geçemez.

3. **232** nci maddenin birinci fıkrasının 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi halinde bunlara **her bir belge için 5.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.**

Ancak, bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı **bir takvim yılı için 50.000 Türk lirasını geçemez**. Şu kadar ki, bu bent kapsamındaki kişiler tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken tarihi takip eden **beş iş günü** içerisinde belgenin düzenlenmediğinin idareye bildirilmesi durumunda, bunlar adına **özel usulsüzlük cezası kesilmez**.

- “1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları (4369 sayılı Kanununun 81/A-7’nci maddesiyle değiştirilen ibare Yürürlük: 1.1.1999) basit usulde tesbit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.”

Mükerrer 355 inci maddesinde, “Bu Kanunun [86](#), [148](#), [149](#), [150](#), [mükerrer 242](#), [256](#) ve [257](#) nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile [mükerrer 257](#) nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun [98/A](#) maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayan (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dâhil); (ilgili maddeler, bilgi verme, sürekli bilgi verme, beyan etme, incelemeye yetkili olanlara işlemin yürütülme imkanı, beyanname, belge düzenleme vb. konuları içerir.)

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında **20.000 Türk Lirası**,
2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında **10.000 Türk Lirası**,
3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında **5.000 Türk Lirası**.

Özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bu Kanunun [107/A](#) maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan, bu fıkranın (

- 1) numaralı bendinde yer alanlara 1.000 (2024 yılı için 6.900 TL) Türk lirası,
- (2) numaralı bendinde yer alanlara 500 (2024 yılı için 3.400 TL) Türk lirası,
- (3) numaralı bendinde yer alanlara 250 (2024 yılı için 1.800 TL) Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlar ile aynı bent kapsamında bildirilmesi gereken alım, satım, kiralama, ilan ve reklama ilişkin bilgileri bildirmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunanlara, bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi ve diğer yükümlülükler için (1), (2) ve (3) numaralı bentler uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir, bu şekilde kesilen özel usulsüzlük cezası her bir bildirim için **10 milyon Türk lirasından fazla olamaz**.

Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (8) ve (10) numaralı bentleri uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara, **(1) numaralı bentte yer alan tutarın 10 katından az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere, bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3’ü tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir**. 152/A maddesi veya mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlara (1) numaralı bentte yer **alan özel usulsüzlük cezasının 3 katı uygulanır**.

Kayıt dışı faaliyetlere yönelik vergi ziyai cezasının artırımlı uygulanması

VUK’ nun 344’üncü maddesine dördüncü fıkra eklenmiş olup, anılan düzenlemeyle mükellefiyet tesis ettirmeksizin kayıt dışı faaliyette bulunan ve bu suretle vergi ziyana sebebiyet veren mükelleflere kesilecek vergi ziyai cezasının **yüzde elli artırılarak uygulanacağı hükme bağlanmıştır**.

Bu kapsamda, kayıt dışı faaliyetleri sonucu gelir elde eden ve bu faaliyetleri ile gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında tutmak suretiyle vergi ziyana sebebiyet veren mükellefler için vergi ziyai cezaları 7524 sayılı Kanunun yayımı tarihi olan **02.08.2024** tarihinden itibaren **yüzde elli artırımlı uygulanacaktır**.

Bununla birlikte sonraki dönemlerde vergi dairesinde kayıtlı olarak faaliyet gösteriliyor olsa bile, kayıt dışı faaliyette bulunulan dönemlere yönelik aynı vergi türü ve vergilendirme dönemine ilişkin sonraki bir

tarihte yeni bir tarhiyat yapılması durumunda da **aynı artırım hükmü tatbik edilecektir.**

Dijital ortamdaki reklam, ilan, satış ve kiralama bilgilerine ilişkin bildirimlerin yapılmaması, eksik veya yanıltıcı yapılması durumunda özel usulsüzlük cezası uygulaması

VUK Mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile elektronik ticaretin yanı sıra internet dâhil olmak üzere her türlü dijital ortamın reklam, ilan, satış ve kiralama gibi iktisadi ve ticari amaçlarla kullanıldığı hallerde vergi güvenliğini sağlamak amacıyla kendisine bilgi verme yükümlülüğü getirilenlerin, bu yükümlülüklerine ilişkin olarak bildirimde bulunmamaları ya da bildirimlerini eksik veya yanıltıcı bir şekilde yapmaları durumunda uygulanması gereken özel usulsüzlük cezası yeniden belirlenmiştir.

Bu kapsamda söz konusu fiilleri işleyenler **hakkında; bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir bilgi ve diğer yükümlülükler için ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Söz konusu fiiller için kesilecek özel usulsüzlük cezasının üst sınırı, her bir bildirim için kesilecek cezanın toplam tutarı dikkate alınarak değerlendirilecektir.**

ÖRNEKLER

Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması;

Örnek 1- 10.11.2024 tarihinde Hakkaniyet Ltd. Şti. nezdinde yapılan denetimde, mükellefin 04.10.2024 tarihinde yapmış olduğu satışlara ilişkin dört adet faturayı düzenlemediği tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, 09.11.2024 tarihinde aynı mükellef hakkında 01.11.2024 tarihli satış işlemine ilişkin fatura düzenlenmediğine yönelik vergi mükellefi Bay Adalet tarafından ihbarda bulunulmuştur. Bunun üzerine, 12.11.2024 tarihinde mükellef nezdinde yapılan yoklamada mükellefin 01.11.2024 tarihli satışlarına ilişkin iki adet fatura ve iki adet Ödeme Kaydedici Cihaz (ÖKC) fişini düzenlemediği tespit edilmiştir.

Buna göre, 10.11.2024 tarihli denetim sonucunda tespit edilen dört adet fatura düzenlememe fiili nedeniyle adı geçen mükellefe her bir fatura için **10.000 TL'den az olmamak üzere faturaya yazılması gereken meblağın %10'u oranında üç adet özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir. Ek olarak bu belgeleri almavanlar hakkında da alıcının durumuna göre belirlenecek tutarda özel usulsüzlük cezası kesilecektir.**

Bununla birlikte, aynı mükellef hakkında 12.11.2024 tarihinde yapılan yoklamada fatura düzenlememe fiiline ilişkin tespitin satıcı mükellef açısından **ikinci tespit,**(ilk ÖUCZ gerçekleştiği için aynı nevi'den olduğu için ikinci tespit) ÖKC fişi düzenlememeye ilişkin tespitin ise birinci tespit (farklı nev'iden olduğu için ilk tespit) olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, fatura düzenleme yükümlülüğünü yerine getirmeyen mükellef hakkında faturanın düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde ve her halükarda idarenin bilgisine girmeden önce, alıcı tarafından idareye ihbar niteliğinde bildirimde bulunulduğundan, mükellef adına kesilmesi gereken **özel usulsüzlük cezası 3 kat artırımlı şekilde uygulanacaktır.**

Aynı takvim yılı içerisinde mükellef adına ikinci kez fatura düzenlememe nedeniyle tespit yapıldığından, 01.11.2024 tarihli satışa ilişkin olarak fatura düzenlememe fiili ikinci tespit olarak dikkate alınacak ve Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yer alan **20.000 TL'nin 3 katı olan 60.000 TL'den az olmamak üzere faturaya yazılması gereken meblağın %10'u olarak hesaplanan tutarın 3 katı tutarında özel usulsüzlük cezası kesilecektir.** Fatura almak zorunda olan alıcının durumu 5 iş günü içerisinde vergi dairesine bildirmesi nedeniyle de alıcı adına özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir.

Öte yandan, ÖKC fişi düzenlememeye yönelik 12.11.2024 tarihli yoklamadaki tespit bu belge türüne ilişkin bir takvim yılı içerisinde yapılan ilk tespit olarak dikkate alınacak ve iki adet ÖKC fişi düzenlenmemesi nedeniyle adı geçen mükellefe iki adet 10.000 TL tutarında özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Örnek-2 Vergi mükellefi olan Bay Özgür 'ün 10.10.2024 tarihinde eşine ayakkabı aldığı ancak ÖKC fişini almadığı tespit edilmiştir. Bu durumda Bay Özgür'ün bu alışverişinin mükellefiyeti ile ilgisi bulunmadığından, Bay (M) adına 5.000 TL özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Bununla birlikte satıcıya ise VUK 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Ek olarak sonraki dönemlerde mükellef adına VUK 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) veya (2) numaralı fıkraları uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerektiği durumlarda, adı geçen mükellefiyetiyle ilgili bulunmayan söz konusu fiil, cezanın hesaplanmasına yönelik tespit sayısında dikkate alınmayacaktır.

Örnek-3 – 22.10.2024 tarihinde yapılan denetimde nihai tüketici Bay Hamaset 'in yaptığı alışveriş karşılığında Dolap Ltd. Şti.'den ÖKC fişi almadığı tespit edilmiştir.

Buna göre, söz konusu tespite istinaden, 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi uyarınca nihai tüketici Bay Hamaset adına 5.000 TL özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Ayrıca Dolap Ltd. Şti. hakkında yapılan tetkikte ÖKC fişi düzenlememe yönünden bu denetim sonucunda yapılan tespit bir takvim yılındaki **dördüncü tespit olduğu anlaşılmıştır**. Buna göre, mükellef adına VUK 'na bağlı (2) sayılı cetvelde belirtilen **40.000 TL** tutarında özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Dijital ortamdaki reklam, ilan, satış ve kiralama bilgilerine ilişkin bildirimlerin yapılmaması, eksik veya yanlış yapılması durumunda özel usulsüzlük cezası uygulanması;

Örnek - VUK Mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi gereğince bildirim yükümlülüğü bulunan Alzheimer A.Ş., 2024/10 dönemine ilişkin olarak verdiği bildirimde 100 adet ilan bilgisini bildirmesi gerekirken 80 adet ilan bilgisi bildirmiştir. Yapılan tetkikler sonucunda bildirim yapılan ilan bilgilerinden 30 adedinin de eksik bilgi içerecek şekilde bildirildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, söz konusu mükellefin 2024/11 dönemine ilişkin yaptığı bildirimde 1050 adet ilan bilgisi bildirmesi gerekirken 120 adet ilan bilgisini bildirdiği tespit edilmiştir.

Buna göre, 2024/10 dönemine ilişkin olarak bildirim görevini eksik yerine getiren mükellef adına, bildirilmeyen ve eksik bildirilen her bir ilan bilgisi için ayrı ayrı olmak üzere 50 adet 20.000 TL özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir. 2024/11 dönemine ilişkin olarak da bildirilmeyen 930 adet ilan bilgisi için mükellef adına kesilmesi gereken cezanın maddede yer alan üst sınırı aşması nedeniyle ($930 \times 20.000 = 18.600.000$ -TL) , kesilecek özel usulsüzlük cezasının üst sınır olan **10 milyon TL** olarak uygulanması gerekmektedir.

Kayıt dışı faaliyetlere yönelik vergi ziyai cezasının artırımlı uygulanması;

Örnek 1- Mükellefiyet tesis ettirmeksizin 01.05.2025 tarihinden itibaren ticari faaliyette bulunan Bay (R) hakkında 14.05.2025 tarihinde yapılan yoklamaya istinaden Çankaya Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından 17.05.2025 tarihinde, 01.05.2025 tarihinden itibaren geçmişe yönelik mükellefiyet tesis edilmiştir. Mükellef, tespit tarihinin içinde bulunduğu 2025/5 dönemi Muhtasar ve Prim Hizmet beyannamesini kanuni süresinden sonra vermiş ve bu beyannameye istinaden 70.000 TL vergi tahakkuk etmiştir.

Buna göre, kanuni süresinden sonra verilen 2025/5 dönemi Muhtasar ve Prim Hizmet beyannamesinin mükellefiyet tesis edilen tarihin içinde bulunduğu döneme ilişkin olması bir başka ifadeyle, mükellefin bu dönem içinde kayıt altında çalışmaya başlaması nedeniyle, vergi ziyai cezası **yüzdde elli oranında artırımlı uygulanmayacaktır**. Dolayısıyla, 2025/5 dönemine ilişkin Muhtasar ve Prim Hizmet beyannamesinin kanuni süresinden sonra verilmesi nedeniyle mükellef adına 35.000 TL (70.000 TL x 0,5) tutarında vergi ziyai cezası kesilecektir.

Örnek 2- 01.10.2024 tarihinden itibaren kayıt dışı faaliyette bulunan Bay (D) hakkında Osmaniye Vergi Dairesi Müdürlüğüne yapılan 05.02.2025 tarihli tespite istinaden 01.10.2024 tarihinden itibaren geçmişe yönelik mükellefiyet tesis edilmiştir. Adı geçen mükellef, kayıt dışı çalıştığı 2024/12 dönemine ilişkin olarak 10.02.2025 tarihinde KDV yönünden takdir komisyonuna sevk edilmiştir. 17.2.2025 tarihinde ise mükellef tarafından 2024/12 dönemi KDV beyannamesi verilmiş ve bu beyan üzerine 82.000 TL vergi tahakkuk etmiştir.

Buna göre, kayıt dışı faaliyette bulunulan ilgili dönemin takdire sevk edilmesinden sonra aynı döneme ilişkin olarak mükellef tarafından verilen KDV beyannamesine yüzde elli artırımlı vergi ziyai cezası uygulanacak olup, mükellefe toplamda 1,5 kat yani 123.000 TL (50.000 TL x 1,5) vergi ziyai cezası kesilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, takdir komisyonu kararı üzerine ilave vergi tarh edilmesi durumunda, tarh edilecek vergi farkına da vergi ziyai cezası **yüzdde elli artırımlı olarak uygulanacaktır**.

Cezalarda indirim ve uzlaşma

- VUK'nun 376 ncı maddesinde, mükellef veya vergi sorumlusu; ikmalen, resen veya idarece tarh edilen vergiyi veya vergi farkını ve vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yarısını ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse kesilen cezanın yarısının indirileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 2024 yılı için 23.000 Türk lirasını aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için söz konusu indirim oranı yüzde yetmiş beş olarak uygulanacaktır.

- VUK kapsamında vergi ziyayı cezası uygulanan mükellefler (213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde kesilen ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilen ceza ve 370 inci maddesinin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespiti ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkûr maddeye göre kesilen ceza hariç) ile kendilerine 2024 yılı için 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası kesilen mükellefler, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren **otuz gün içinde uzlaşma talep** edebilecekler ve bu kişiler, VUK "Uzlaşma" başlıklı Üçüncü Bölümünde yer alan ilgili hükümlerden faydalanabileceklerdir.

Ceza yılı

4 üncü ve 5 inci maddelerde belirtilen özel usulsüzlük cezaları, 2024 yılına ilişkin tutarlar olup her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanacaktır.

Sonuç olarak 7524 Sayılı Kanun ile getirilen ve bu tebliğinde en tartışmalı konusu olacak belge düzenleme, satıcı ve alıcı yönünden müeyyidelerinin uygulanabilirliği olacaktır.

Yoklamaya dayalı uygulamalarda yoklama ve incelemeye yetkili olanlarca yürütülebilmesi ve bu kişiler tarafından tespit edilmesi gerekmektedir. Ve bu tespitlerin raporlarda ya da tutanaklarda belirtilmesi esastır, dolayısıyla yoklamanın nasıl yapılacağı personel vb. nedenlerden dolayı uygulanabilirliği açısından engel teşkil edebilir.

Veya örnek vaka; Emtia'nın satışı esnasında satıcı "bu mal benim değil, ben satmadım, her yerde satılıyor" ifadesi karşısında ispatı nasıl sağlanacaktır, ya da satıcının belge düzenlemediği alıcının ise cezai sorumluluğunun bulunmadığı hallerde (ergin olmayan veya akli melekeleri kısıtlı) velayet veya vesayet altında bulunanlar ([VUK 332](#)) kapsamında uygulama sonucu ne olur.

Alıcının ihbarı ya da olağan yoklamada satıcının emtianın satışına ilişkin ispat edilemediği durumlarda olası "kamera kayıtlarına bakalım" teklifi kabul edilebilir mi yetki aşımı sonucu doğar mı (varyasyonlar, olası durumlar afaki belirtilmiştir.) Dolayısıyla müeyyidelerin ciddi olduğu, bir o kadar uygulanmasında azami titizlik gösterilmesi gerektiği, uygulanabilirlik açısından nasıl bir sonuç vereceğini bilinmemektedir.

[İlgili tebliğe bağlantı yardımı ile ulaşabilirsiniz.](#)

Sirkülerimiz bilgilendirme amaçlıdır. Sirküler içeriklerinde tarafınızca tereddüt edilen hususlar mevcut ise, işlem gerçekleştirilmeden önce tarafımıza bilgi verilmesini danışılmasını rica ederiz Sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilmek suretiyle yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan tarafımızın sorumlu olmayacağını hatırlatmak isteriz. Soru, görüş, eleştiri ve önerilerinizi info@okcunymm.com // suleyman@okcunymm.com adresine gönderebilirsiniz.